

BREDASCHE

Staat-, Letterkundig

NIEUWS-

ZONDAG

COURANT.

en Wetenschappelijk

BLAD.

1 SEPTEMBER.

BEKENDMAKING.

BURGMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDĀ, gelezen rekvies van *Johannes Louis*, houdende verzoek om toestemming tot het overbrengen zijner *Smederij* in de hazinge stadde in het zoogenaamd klein, *Moolenstraatje* binnen dese stad, wijk A, N°. 338. Gelet op het koninklijk besluit van 31 Januarij 1824 (*Staatsblad* n°. 19) aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige fabrieken en trassiken, ten gevolge van beleide inforraatiën de comodo et incommodo.

Brangen bij deze het door *Johannes Louis* gedane verzoek ter kennis der ingezetenen, inzonderheid van de bewoners der huizen staande naast de op te rigtene *Smederij*, om ingeval iemand zou vermeenen zich daartegen te moeten verzetten, alsdan zijne redenen van bezwaar, binnen *veertien dagen* na dato, aan Burgemeester en Wethouders *schriftelijk* in te leveren.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

Breda, den 29. Augustus 1844.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelve,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAIKES.

FRANKRIJK.

PARIS, den 29sten Augustus.

Van de zijde der regering is de volgende gewijflice telegraphische depêche, die den 26sten Augustus, des middags, uit Bayonne is afgezonden, openbaar gemaakt:

„Den 15den hebben wij Mogadore aangetast.

„Na de stad en hare batterijen platgeschoten te hebben, hebben wij het eiland en de haven in bezit genomen.

„Acht en zeventig manschappen, waaronder zeven officieren, zijn aan de zijde der Franschen gekwetst of gesneveld. Ik houd mij met het leggen eener bezetting op het eiland bezig. Ik heb de haven in staat van blokkade verklaard.

De stad Mogadore is van nieuwe dagteekening. Zij werd omstreeks het jaar 1760 door den toenmaligen sultan van Marocco gesticht, met het doel, om eene handelshaven op een punt aan de zee kust in de nabijheid van zijne hoofdstad Marocco te bezitten. Mogadore is intusschen nog 48 Fransche mijlen (van 4000 Ned. ellen) van die hoofdstad verwijderd. De ligging dier zeeplaats is zeer zonderling. Zij is, te midden van eene dorre vlakte van gedurig versuivend zand, op een zeer laag schiereiland gebouwd, hetwelk aan alle zijden door de golven der zee, die daar gewoonlijk zeer hoog gaat, wordt bespoeld. De haven en reede word gevormd en beschermd door een eiland, dat een vierendeel naar lang en 600 Nederlandsche ellen breed is. De stad is aan de zeezijde en vooral ook tegenover het eiland, goed versterkt; en wel zoodanig, dat men het eiland niet in bezit zou kunnen houden, zonder voorsaf de vestingwerken der stad te hebben vernield. De laagste batterijen der stad zijn gedurig aan den slag der golven blootgesteld. Ook het eiland wordt door vier gemetselde batterijen verdedigd. Al die vestingwerken zijn in der tijd onder het opzigt van Europeesche ingenieurs aangelegd. Ofschoon de koophandel van Mogadore, ten gevolge van de verkeerde staatkunde of blijden christenheit der Maroccanen, geen zoo bloeiend met is als in vroegere jaren, is er geen Maroccoansche zeehaven, die in dit opzigt met deze plaats gelijk staat. De daar geheven wordende tolregten brengen den Keizer jaarlijks een half miljoen gulden op. De bevolking der stad wordt thans op 10 à 12,000 zielen berekend, waaronder zich 1300 Joden en slechts een vijftiental Europeanen bevinden. Deze goede en veilige ligplaats der schepen, gelijk men die in de meeste Europeesche havens vindt, bestaat te Mogadore niet.

De tijding van deze overwinning werd te Algiers den 20sten ontvangen, en heeft daar, even als hier, groote vreugde veroorzaakt.

— Bij de regering zijn gisteren twee depêches van den maarschalk *Bugeaud* ontvangen, de eene een paar dagen voor den slag van Isly, de andere des avonds voor den slag geschreven. In de eerste zegt de maarschalk, de tijding van het bombardement van Tanger ontvangen te hebben, waarop hij verhaalt hoe de Maroccanen zich in grooten getale en dreigend vertoonden, waarom hij zijn kamp verplaatst en de hulp van den generaal *Bedeau* ingeroepen had. In de laatste depêche ontwikkelt de maarschalk de redenen die hem hebben doen besluiten om aanvallenderwijs te handelen; daarouden behoorde de vrees dat de vijand zich niet alleen dagelijks meer zou versterken, maar ook de met Frankrijk bevriende stammen weligt in opstand zou brengen. Hij zou daarom den aanval wagen, schoon hij geen 11,000 man tegenover weligt 40,000 vijanden kon stellen, maar zijne troepen waren vol moed en vertrouwen.

Het rapport van den slag zelve is tot op dit oogenblik nog niet ontvangen, althans nog niet bekend gemaakt, doch wordt heden stellig verwacht. De maarschalk *Bugeaud* had echter bij zijne jongste depêche reeds een gelijhoopige plan van de slagorde des Franschen legers gevoegd en daaruit ziet men dat de kolonel *Cavaignac* de voorhoede, de generaal *Bedeau* den rechter, de kolonel *Polissier* den linker vleugel kommandeerde. Het leger was in groot vierkant ver eenigd, met een zijner hoeken tegen den vijand gericht. De artillerie en de ambulance stonden in het midden; de kavallerie breidde zich ter rechter en linker zijde uit, front tegen den vijand makende en tusschen de artillerie en de infanterie van het carré. De maarschalk hield zich achter het bataillon dat de spits van het carré uitmaakte.

— In het *Journal des Débats* leest men heden:

„De beurs is heden weder zeer geschokt geweest; er zijn verontrostende geruchten verspreid geworden, en er heeft een aanzienlijke daling plaats gehad. Wij kennen al het gewigt der hangende kwestie tusschen Frankrijk en Engeland; wij vinden de bezorgdheid in de beide lapden zeer natuurlijk; niets bewijst beter dan dit de noodzakelijkheid van de wederzijdsche goede verstandhouding.

„Alhoewel op de wijsheid der kabinetten rekenende, weten wij nog niet hoe dit geschil eindigen zal, en voor niets ter wereld zouden wij bij een dreigend gevaar de openbare meening willen in slaap wiegen. Intusschen moeten wij het zeggen: de meeste tijdingen die men verbreidt zijn onnaauwkeurig of althans voorbarig. Het is niet waar, dat ons gouvernement een ultimatum van Engeland ontvangen heeft. Tot heden is niets nieuws, niets veranderd in de betrekkingen tusschen de beide gouvernementen.

„Onze hoop is steeds dat eens vredelevende beslechting der gemoeieren zal bedaren, en dat twee natien, wier eendragt noodzakelijk voor de wereld is, niet tot een noodlottigen oorlog zullen komen, omdat zij geen middel hebben kunnen vinden om elkander te verstaan, 't welk hare wederzijdsche waardigheid waarborgde.

— Tijdingen uit Algiers tot den 23sten melden de aankomst aldaar van de stoomboot *Orendoue*, welke den vorigen dag Oran verlaten had. Deze boot bragt den generaal *Tempoure* en den kolonel *Eymard*, ordonnans-officiëren van den maarschalk *Bugeaud* over, tevens Ma tenten en andere behaalde zegetekenen in den gewonnen slag.

Deu vorigen dag was eene versterking van 2500 man van het garnizoen van Algiers, op het verlangen des maarschalks, aan boord van twee gabarren naar Oran gezonden, doch na de aankomst van de *Orendoue*, waren twee stoomschepen uitgezonden om de gezegde troepen terug te brengen, dewijl de maarschalk na de behaalde zeges te niet meer behoeft.

— Al de ministers, met uitzondering van den maarschalk *Soubt*, zijn weder te Parijs terug. Men wil steeds dat aan den heer *Cuvier* het presidentschap van den raad zal worden opgedragen.

— De heer *Thiers* heeft sedert eenige dagen aan zijn boekhandelaar *Paulin* de vijf eerste deelen van zijne geschiednis van het keizerrijk afgeleverd.

— De Fransche *Monsieur* deelt het volgende bericht uit Tunis van den 7den Augustus mede:

LONDEN, den 29sten Augustus.

Eergisteren is de 25ste verjaardag van den gemaal der koningin overal met veel vreugdebedrijf gevierd. H. M. is op dien dag voor de eerste maal na hare heveling in het openbaar verschenen met den Prins uitgereden. Des avonds is het terras van het kasteel van Windsor prachtig verlicht geweest.

— Men wil hier weten dat de reis van koning *Lodewijk Philips* naar herwaarts tot de helft van October is uitgesteld.

— De *Times* van heden zegt, dat zijne brieven uit Parijs voor onwaar verklaren het in sommige bladen gegeven bericht, alsof van Engeland een ultimatum aan het Fransche gouvernement was toegezonden en met de terugroeping van lord *Cowley* is bedreigd.

— Het bericht der bezetting van het eiland en de haven van Mogador is heden alhier bekend geworden. De *Times* meent, dat die omstandigheden de diplomatische moeilijkheden slechts vermeerdere kan, ten zij die nader worden opgehelderd. Het blad beschouwt de bezetting echter op vrij kalmen toon, en meent dat zij, met uitzondering van de bijzondere ligging der stad, tijdelijk voor de Franschen voordelig is. Ingeval zij echter langer duurde, dan noodig was; indien ook andere plaatsen, waarbij geenerlei verschooning geldig zou wezen, wierden bezet, dan zou er eene trouwbreuk van Frankrijks zijde hebben plaats gehad; het blad hoopt evenwel beter van het gezond verstand en de goede troef van den Franschen Koning en raadslieden; het verwacht dat deze er tegen waken zullen, dat er stappen gedaan worden, die zouden strekken om eene Fransche zeemogendheid aan de Afrikaansche kust te vestigen. Dit zou Engeland niet dulden.

Over het geheel is de toon onzer dagbladen meer verzoenend; doch aan den anderen kant blijven zij toch staan op de behartiging van de belangen in de Middellandsche zee, waarvan zoo veel voor dit Rijk afhangt.

De zoogenamde *Ligue* tegen de graafwetten heeft gedurende de laatste dagen een groot aantal exemplaren eener circulaire door den voorzitter en secretaris der Vereeniging geteekend, in de City doen verspreiden, waarbij zij inschrijvingen vraagt voor een fonds van honderd duizend ponden sterling, tot bevordering van hare bedoelingen.

— Te Dublin hechten de meeste dagbladen niet veel geloof aan het gerucht, dat de Koningin eerlang Ierland denkt te bezoeken, althans niet met onmerk om, zoo als sommigen willen, *O'Connell* en zijne medegevangenen, bij wijze van gratie, te ontslaan, bijaldien, gelijk men verwacht, het vonnis door het Huis der Lords bekrachtigd zal worden. Sommige dier bladen, voegen hiertoe schijn per bij, dat de Ieren nooit gratie, maar wel altijd recht verlangd hebben.

— Het door een der dagbladen bewaerde, dat de Regering besloten zou hebben, kapitein *Warner* voor hare rekening eene proef met het door hem uitgevonden werktuig tot vernieling van schepen te doen nemen, wordt door anderen wedersproken.

— Onder andere meerder en minder zware verwoestingen, gedurende de laatste dagen hier te lande weder door brand aangeigt, bekleedt de eerste plaats die van dertig huizen te *Wansham*, in *Devonshire*, welke laatsleden zondag en maandag door de vlammen vernield zijn. Beide deze kort op elkander gevolgde branden worden aan kwaadwilligheid toegeschreven.

— Een dagblad van *Limerick* maakt de opmerking, dat sedert de laatste jaren geene levende taal meer in verband met de Iersche, zoodat, gaat dit zoo voort, de taal der Ieren zal wellicht geen honderd menschen meer in het land vernemen worden die haar vloet kunnen spreken. Dit gevolg wordt aan de te veel verspreiding van alle tongvallen, door middel van het engelsch, onder allerlei klassen van inwoners, toegeschreven.

— Een brief van *New-York*, van den 23 Julij meldt het volgende: « Vrijdag 11. is de houten brug van de *Readings Rail Road*, aan de zijde van *Mill Creek*, bij *Meryanuck*, ingestort, en de waggons van den ijzeren spoorweg, die daarover reden, zijn slechts door een wonderbaar toeval gerad. De machinist, op het oogenblik, dat hij zich op de brug bevond, bemerkende dat de geheele stelsel van spoorwaggen, liet al de stoomkracht los, die de 85 waggons met vreeselijke snelheid voortsleepte. Naauwelijks was de laatste waggon aan de overzijde of de brug stortte in elkander. Gelukkig heeft niemand er het leven bij verloren, zelfs niet de machinist, die er met den schrik afkwam. De brug was dertig voet hoog en tachtig voet lang (overstreekt tien Ned. ellen hoog en zeven en twintig breed) en had een gewicht van 1000 ton. »

Gisteren stonden de pCt. 100% : 4 pCt. 95%; Spanje 22 1/2; Passief 3; Brazilië 82%; Mexico 35%; Portugal 43%.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 31sten Augustus.

De *Staats-Courant* behelst heden het volgend koninklijk besluit, van den 20sten Augustus gedagteekend:

WIL WILLEM II, ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Finantien dd. 19 Augustus

De Prins *Hendrik* der Nederlanden, die thans met zijn smaldeel uit twee fregatten en eene brik bestaande, de onderscheidene punten aan de Afrikaansche kust van de Middellandsche zee bezoekt, heeft zich te Tunis opgehouden, waar hij van de zijde van den Bey de hoffelijkste ontvangst heeft genoten. Den dag na zijne aankomst, heeft Z. K. H., van zijnen staf vergezeld, zich naar de bouwwallen van Carthago begeven, om het gedenkteken te bezigtigen, hetwelk de Koning der Franschen, ter gedachtenis van een zijner voorvaders, den heiligen *Lodewijk*, heeft opgericht. De Fransche konsul-generaal en zaakgelastigde heeft aan den Prins een onthijt in zijn nederig zomerverblijf, aan den voet van den berg *Lodewijk Philips* gelegen, aangeboden; welke nitnoodiging met veel beleefdheid is aangenomen. Gedurende de volgende dagen heeft de Prins al de merkwaardigheden in den omtrek van Tunis bezigtigd en den been zich weder ingescheept. [Men weet, dat Z. K. H. met het Nederlandsche smaldeel den 13den Augustus voor Malta is aangekomen.]

— De berichten uit Madrid gaan tot den 23sten Augustus en behalzen weinig bijzonders.

Par. 6672 van heden (29 Augustus) waren genoteerd: 5 pCt. 119,75; 3 pCt. 80; Nap. r. 97,89; Spanje 5 pCt. 30; 3 pCt. 33; Rom. L. 104.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 26sten Augustus.

Z. M. de Keizer van Rusland heeft een besluit genomen, volgens hetwelk aan geen bewoner van het Koninkrijk Polen, beneden de 25 jaren, paspoorten zullen gegeven worden, om naar buiten lands te reizen. Uitgezonderd zijn hiervan kooplieden, voerlieden, kinderen die met hunne ouders of opvoeders, vrouwen die met hunne mannen reizen.

— Van de Poolse grenzen wordt geschreven, dat aan den nieuw verkozen en door den Keizer bekrachtigden bisschop van Kalisch de Pauselijke erkenning gewaagd is. Deze stap zal, naar men vraest, nieuwe moeilijkheden voor de Katholiken in Polen ten gevolge hebben.

Een onzer meest geachte bladen spreekt van eene aanbieding, welke door den keizer van Rusland gedurende zijn jongste verblijf te Londen gedaan, en door den graaf *von Nesselrode* onlangs zou hernieuwd zijn, om, ingeval het tot een oorlog tusschen Groot-Brittannië en Frankrijk mogt komen, aldan een openlijk verbod van bescherming en trouw met Engeland te sluiten. Het voegt er bij, dat de Keizer zich bereid zou verklaard hebben, in die gegeven omstandigheid, zijne geheele krijgsmagt te land en te water ter beschikking van de verbonden Mogendheden te stellen. De Engelsche regering zou daarop hebben geantwoord, dat zij zich met reden durfde vleijen, dat het Fransch kabinet gehoor zou gegeven aan de gematigde en billijke voorstellen van Engeland; doch dat, indien onverhoopt de rust van Europa mogt verstoord worden, het algemeen belang van alle regeringen zou medebrengen, om aan de vijandelijkheden zoo spoedig mogelijk een einde te maken, door zoodanige ontwikkeling van magt, als dit doel spoedig zou moeten doen bereiken. Het Fransche hof zou van deze onderhandeling kennis dragen.

Uit Rome wordt van den 15 geschreven, dat de Oostenrijksche regering, op verzoek der Pauselijke, onderscheidene ligte vaartuigen naar den Adriatischen zeebezem had laten vertrekken, om op de kusten van den Kerkelijken Staat te kruisen, ten einde elke poging der revolutionairen van Corsica of Malta tot eene nieuwe landing te verhinderen.

De Oostenrijksche *Beobachter* vermeldt thans insgelijke, op grond van berichten uit Alexandrie van den 26sten Augustus, dat de Egyptische onderkoning zijn besluit om het bewind neder te leggen en eenen bedevaartstogt naar Mekka te ondernemen, weder heeft laten varen. Dat blad deelt tevens eenen der ontvangene brieven uit Alexandrie mede, die aldus luidt: « Z. H. *Mehmed Ali* had, voor hij laatstelijk Alexandrie verliet, zich laten verhooren, dat hij eenen bedevaartstogt naar Mekka wilde ondernemen. Naauwelijks te Kairo aangekomen, liet hij, daar Christenen de heilige plaatsen niet mogen betreden, zich de voordragt doen van den Turkschen gezambesheer, die hem zou begeleiden, terwijl hij tevens alle verdere voorbereidselen tot deze godvruchtige reis maakte. Daar inasemende de gezondheidsstand van Z. H. niet gunstig genoeg is, bleven de Europeische geneesheeren hem de reis afraden. De jongste daer van meldt dan ook, dat de onderkoning zijn voorzetten heeft laten varen, en het bewind der haren trouwvertrouwde prelaten even als te voren voeren wil. Intusschen hebben de tegenstrijdigste geruchten, die over de verhaaste afreis van Z. H. naar Kairo in omloop werden gebracht, eene algeheele stemming in de handelszaken te weeg gebracht. Sedert den 26sten zijn geene zaken van eenig aangelang gedaan geworden. Men hoopt evenwel, dat ten gevolge eener raadsvergadering, die Z. H. te Kairo bijeen heeft geroepen, en die zoowel door *Ibrahim-Pacha* als door de uit Alexandrie daarvoor ontbodene leden van den raad zal worden bijgewoond, alles spoedig weder den gewoen gang zal gaan.

1844, n°. 405/688 geheim, ontrent niet nemen van maatregelen tot voorbereiding van wettelijke verordeningen op het verleenen van pensioen aan burgerlijke ambtenaren;

Overwegende dat, bij de vroeger behandelde voorstellen van wet over dat onderwerp, van het grootsbeginsel was uitgegaan om de verzorging van aftredende burgerlijke ambtenaren te verbinden met de verplichting tot het doen van bepaalde bijdragen bij wijze van tegemoetkoming aan den Staat, en dat het noodzakelijk is, dat beginsel in toepassing te brengen bij de wettelijke voorzieningen, met opzigt tot de burgerlijke pensioenen gevorderd;

Overwegende dat het intusschen wenschelijk is, een nader voorstel te dien aanzien door te doen gaan van een bepaald onderzoek der bestaande verordeningen, ten einde dat voorstel met de aanspraken van hen, welke onder die verordeningen zijn aangesteld, verband te doen houden,

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Eene staats-commissie zal zich met het voorschreven onderzoek belasten en Ons vervolgens een ontwerp van wet aanbieden tot regeling, in den geest der vorenstaande overwegingen, van de eventuele aanspraken der tegenvoordige en toekomstige burgerlijke ambtenaren en van huone weduwen of wazzen, op pensioen ten laste van den Staat.

Art. 2. Tot die commissie worden, onder het voorzitterschap van Onzen Minister van Financien, benoemd de heeren:

M. Piepers, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, als vice-president; jhr. mr. P. van Akerlaken; mr. J. K. baron van Golstein; mr. G. J. Bruce; mr. M. J. de Man; mr. C. B. Nederburgh, leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, en jhr. J. C. R. van der Grinten, lid van den Raad van State, als leden, en tot secretaris van dezelve, de heer H. C. Martijn, secretaris van den raad van bestuur van het algemeen burgerlijk pensioen-fonds.

Art. 3. Aan de staats-commissie zullen door Onzen Minister van Financien worden medegedeeld exemplaren van de vroeger behandelde ontwerpen van wet op de burgerlijke pensioenen, en van de daarover met de Tweede Kamer der Staten-Generaal gewisselde stukken, mitsgaders van de thans in werking zijnde verordeningen op dat onderwerp.

Zij is bevoegd, bevoegd aan de hoofden der departementen van algemeen bestuur, of andere autoriteiten zoodanige inlichtingen te vragen, als zij vermeenen zal noodig te hebben.

Art. 4. De staats-commissie zal op den 17den September aanstaande in 's Gravenhage bijeenkomen, en haren arbeid, zoo mogelijk, voor den 1sten November daaraanvolgende ten einde brengen.

Vorts behelst de *Staats-Courant* de volgende bekendmaking en oproepingen van den Minister van Financien:

De Minister van Financien maakt bekend, dat, ter uitvoering van het bepaalde bij artikel 4 van 's Konings besluit van den 21sten Augustus 1844 (*Staatsblad* n°. 44), den Kantore van den Agent van het Ministerie van Financien te Amsterdam, te beginnen met *Zaterdag den 31sten dezer* en voorts dagelijks tot en met *Zaterdag den 21sten September aanstaande*, tot des namiddags twee ure, zal worden geveerd tot het aannemen der verklaringen van de eigenaars der op den 24sten dezer uitgelote kapitalen, ingeschreven op het Grootboek der Nationale Schuld rentende 5 ten honderd, welke niet verfangen op het Grootboek der Nationale Schuld rentende 4 ten honderd, met den 1sten October 1844, op den voet van art. 3 van 's Konings welgemeld besluit, en alzoo onder genot eener vergoeding van vier gulden voor iedere honderd gulden kapitaal over te gaan, wordende hierbij herinnerd, dat de bedoelde verklaringen moeten geschieden met nauwkeurige opgave van het hoofd van de rekening, en met vermelding van de letter, deel en nummer, alsmede van het juiste bedrag derzelve, of van dat gedeelte waarvan de aflossing verlangd wordt.

De Minister van Financien roept bij deze op, alle houders van kapitalen ingeschreven Nationale Schuld rentende 5 ten honderd (niet begrepen onder de op den 24sten dezer uitgelote kapitalen) welke, op den voet van het bepaalde bij de artikelen 3, 5, 6 en 7 van 's Konings besluit van den 21sten Augustus 1844 (*Staatsblad* n°. 44), met den 1sten October 1844 hunne kapitalen wenschen te verwisselen tegen inschrijvingen op het Grootboek der Nationale Schuld rentende 4 ten honderd, om daarvan te doen blijken door inschrijving in het register, hetwelk tot dat einde van den 1sten tot en met den 21sten September eerstkomende, tot des namiddags twee ure, wordt geopend ten kantore van den Agent van het Ministerie van Financien te Amsterdam, mitsgaders van de Agenten van 's Rijks Schatkist in de hoofdplaatsen der provincie en te Rotterdam.

De Minister van Financien roept bij deze op, alle houders van Schuldbekentenissen uitgegeven door het voormalig Amortisatie-Syndicaat rentende 4½ ten honderd, welke, op den voet van het bepaalde bij de artikelen 8 en 9 van 's Konings besluit van den 21sten Augustus 1844 (*Staatsblad* n°. 44), verlangen, hunne kapitalen te verwisselen tegen inschrijvingen in het Grootboek der Nationale Schuld rentende 4 ten honderd, onder genot eener vergoeding van drie gulden en vijfzig cents voor iedere honderd gulden kapitaal, en met ingang van renten van af den 1sten October 1844, om daarvan te doen blijken

door inschrijving in het register, hetwelk tot dat einde van den 1sten tot en met den 21sten September eerstkomende, tot des namiddags twee ure, wordt geopend ten kantore van den Agent van het Ministerie van Financien te Amsterdam, mitsgaders van de Agenten van 's Rijks Schatkist in de hoofdplaatsen der provincie en te Rotterdam.

Men verneemt dat bij den raad van State op dit oogenblik onderscheiden ontwerpen van belangrijke wetten aanhangig zijn, die aan de Staten-Generaal, in hunne aanstaande zitting, ter overweging zullen worden aangeboden. Daartoe behoort, zegt men, onder anderen, eene nieuwe wet op het stuk der schutterijen.

Z. M. de Koning wordt tegen den 3den aanstaande te 's Hage terugverwacht.

Als eene bijzonderheid wordt opgemerkt, dat op dit oogenblik een aanzienlijk gedeelte van het vorstelijk huis zich buitenslands bevindt, namelijk H. H. M. de Koning en Koningin, de Prins en Prinses van Oranje, Prins Hendrik der Nederlanden, en dat geen der Prinsen bepaaldelijk in de residentie aanwezig is, terwijl de minister van binnenlandsche zaken eene reis door onderscheidene provincien maakt, en ook sommige der overige ministers, zich hoewel kortstondig, bij afwisseling naar elders begeven. — Z. Exc. de minister van Oorlog heeft de belanghebbenden verwittigd, dat op aanstaanden dingsdag den 3den September geene audientie zal plaats hebben.

Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken heeft in de vorige week de provincien Drenthe en Groningen bezocht. Den 26sten heeft de minister zich van Assen naar Groningen begeven en den volgenden dag Delfzijl bezocht, waarna hij zich naar Winschoten zoude begeven, doch ongesteldheid heeft hem van dit plan doen afzien. Na de terugkomst te Assen zou de minister ook Koeverden en de kolonien van Weldadigheid bezoeken.

Z. K. H. de Prins van Pruisen wordt tegen den 8sten aanstaande uit Engeland te 's Gravenhage verwacht.

Tot bijwoning der groote manoeuvres van het bij Metz vereenigd fransche legerkorps zijn dezerzijds benoemd: de kolonel der kavalerie Storm de Grave, de kolonel der rijdende artillerie Delcourt, de kolonel van den generalen staf Fortsner, en de majoor bij het regiment grenadiers en jagers van Geen. Genoemde heeren staan op hun vertrek, zoodat het gerucht voorbarig is dat zij reeds te Metz zouden zijn aangekomen.

De Minister van Financien heeft in de *Staats Courant* eervolle melding gemaakt van eene vrijwillige gift ten behoeve van 's Rijks schatkist, groot vijf honderd gulden, welke, namens den heer J. van Lennep, consul-generaal der Nederlanden te Smyrna, door zijne gemagtigden hier te lande in 's Rijks kas is overgestort.

Uit Amsterdam wordt van gisteren geschreven:

Heden nacht, tusschen half een en een ure, is alhier, in de Halsteeg, ten huize van den strohoeden-fabrikant G. Marchant, brand ontstaan, welke in weerwil van het ten spoedigst in werking brengen van onderscheidene spruiten, zoo hevig is geweest, dat niet alleen het huis zelf geheel uitgebrand, maar ook vier der belendende huizen zeer zwaar beschadigd zijn. Persoonlijke ongelukken hebben er niet bij plaats gehad; twee vrouwen moeten evenwel niet dan met moeite gered zijn geworden. Tien huisgezinnen, uitmakende vier en dertig personen, zijn door dezen brand van have en goed beroofd.

Den 28sten is te Groningen feestelijk gevierd de verjaring van het ontzet der stad in 1672, nadat op den vorigen zondag die heilighing op dien dag was herdacht geworden. Onder de feestelijkheden behoorde eene groote handdruiverij, waarbij de prijs, zijnde een zwaar zilveren theeservies, werd waande van ongeveer f 300 behaald werd door het paard van den heer H. Torringa, te Zuidlitsje.

De faculteit der bespiegelende wijsbegeerte en letteren aan de hoogeschool te Leiden heeft ter kennisse der belanghebbenden gebracht, dat zij tot het afnemen van examina, bedoeld bij art. 150 van het Koninklijk besluit van den 2 Augustus 1815, n°. 14, voortaan zal vaceren op den tweeden Zaterdag van iedere maand, buiten de vacantielijden, en noodigt hen, die tot het afleggen van zoodanig examina gehouden zijn, uit, zich sacht dagen te voren daartoe aan te melden bij den tijdelijken Decaan der faculteit.

Z. M. heeft tot den ophouw van een nieuwe pastorie in Drenthe, voor Nijveen f 1000, en voor Westerboek f 1500 verleend.

Aanstaanden Vrijdag den 6den September, zal te 's Hage eene nieuwe kerk voor de Nederlandsche Israëlitische gemeente, in de tweede Wagenstraat aldaar gebouwd, plegtig worden ingewijd.

Dingsdag namiddag is per spoortrein van Haarlem te Amsterdam gearriveerd Mr. de Aartsbisschop van Parijs, vergezeld van den baron van Wijkersloot, bisschop van Carian, bij wien ZHEerw eenige dagen had doorgebracht. Na het merkwaardige te Amsterdam te hebben bezigtigd, is de Aartsbisschop Woensdag naar Utrecht vertrokken, en Donderdag naar Gorinchem, van waar ZHEerw. zich per stoomboot naar 's Hertogenbosch heeft begeven.

Terwijl men hier te lande, in Duitsland en elders klaagt over den natten zomer en over regen, hooggezwollen rivieren enz., verdroogt het gras in Engeland en heerscht er eene sterke hitte; verschoofen de druiven in Spanje, en wordt uit Noorwegen gemeld, dat men aldaar zulk een warm en droog weder geniet, als de oudste menschen zich nauwelijks herinneren, ooit beleefd te hebben.

Professor Grunthuisen te München deelt door middel der dagbladen mede, dat hij den 15 dezer andermaal eene zeer groote vloed van de oostzijde der zon ontdekt heeft, welke hem de vrees insboezemt, dat de dampkring op nieuw gedurende langen tijd bevochtigd en het weder onstuimig blijven zal.

Uit Ameland vermeldt men van den 21sten dezer een belangrijk verhaal eener aldaar bij het jongste stormweder voorgevallen schipbreuk.

Gisteren morgen ten 5 ure stranda alhier het Hamburger galjas-schip *Diana*, kapt. G. Koning, beladen met beenzwart, komende

van Hamburg en bestemd naar Frankrijk. De reddingsboot werd oogenblikkelijk naar strand gebracht, stak in zee en bereikte, niettegenstaande de zeer holle zee en niet zonder gevaar, het schip. Al dadelijk gelukte het, één der schepelingen in de boot over te nemen. Bij het innemen van den tweeden schepeling, die door afgematheid de boot missprong en in de branding stortte, doch daarna werd opgehaald, geraakte de boot gedeeltelijk vol water, door de over het schip loopende hooge branding. C. Colmer sprong tusschen nog op het wrak, om den derden schepeling behulpzaam te zijn. Ter zeldere tijd was de branding zoo hevig, dat de boot niet van het schip te houden was, waardoor dezelve met geweld tegen en op het schip sloeg, en men zich genoodzaakt vond, naar het strand terug te keeren met achterlating van genoemden Colmer en den eenen schepeling. Gelukkig nadert men reeds het strand, doch op het oogenblik, dat de boot op eene buitenbank den grond bereikte, werd dezelve door eene geweldige stortzee overloopen, geraakte dwars en sloeg om.

Drie der zich in de boot bevindende personen wisten zich aan de omgeslagen boot vast te klemmen en bereikten den oever, hetwelk met de overige (met uitzondering van D. de Boer en een der schepelingen, den kapitein, die bij het omslaan der boot verdrinkt), mede het geval was, daar deze, ofschoon aan de woede der zee prijs gegeven, zich op riemen en rondrijvende stukken hout wisten boven water te houden en door de op strand staande Amelanders gered werden. Dadelijk bij het omslaan der boot, waren Scheltema, B. Roep, S. de Vries, en O. J. de Jong met hunne paarden toegeschoten, om hulp te bieden, van welke eerstgemelde, na reeds een te hebben gered, van het paard sloeg en jammerlijk verdrong. C. Colmer, die zich nog met een der schepelingen op het brekende wrak bevond, nam het besluit zich te ontkleeden, klemde zich van een stuk rondhout, stortte zich in de woedende branding, en bereikte daarmede met groote inspanning van krachten, den oever, terwijl de schepeling bij het verbrijzelen van het wrak eene prooi der golven werd; zoo dat men, ofschoon de uitkomsten naar de plaats gehad hebbende omstandigheden nog droeviger gevolgen had kunnen opleveren, nogtans den dood van twee onzer menschlievende eilanders, waarvan de een vader van vijf zeer jonge kinderen is, en drie personen der equipage te betreuren heeft.

193de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

5 ^{de} Trekking. No. 7630, een prijs van f 1000.
6 ^{de} " " " " No. 16789, 3063, ieder f 1000.
7 ^{de} " " " " No. 10430, 20068, ieder f 1000.
8 ^{de} " " " " No. 16194, 12630, ieder f 1000.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (30 Augustus) werden omgezet: Ned. 2 1/2 pCt. 61 1/2, drie zest, 7/8; Nieuwe 3 pCt. 74, 78 drie achtste; 3 pCt. 99 1/2, elf zest; Sydic. 4 1/2 pCt. 99 een zest, ditto 3 1/2 pCt. 87 1/2; Handels. 144 1/2, 144, 144, 0. Ind. 5 pCt. 100; dito 4 pCt. 95 1/2, 1/4; Ardoin's 19 1/2, 1/4; Portug. te Lond. 44 1/2, 1/2; Oude-Russen 107 1/2; dito 4 pCt. 90 1/2.

POLKA.

De ondergeteekende brengt bij deze het geëerde Publiek ter kennis, dat hij van zijne reis uit België is teruggekomen, en daardoor in staat is gesteld de beminnars van de **DANSKUNST LES** te geven. In de zoo zeer in zwang zijnde **BOHEMIA** en **WIENER POLKA**, zoo als dezelve in de grootste steden van Europa wordt gedaan.

Dezelve van het geëerde Publiek, welke hiervan wenschen gebruik te maken, kunnen des verkiezende te hunnen huize of aan dat des ondergeteekenden onkrwijs ontvangen.

S. J. SPITZ.

Les supérieures de **PAPIER D'ALBESPEYRES**, pour entretenir les **VESICATOIRES** sans odeur ni douleur; s'explique par 25 ans de succès, van Francais et à l'étranger. Se louer des contrefaçons.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN WIJNEN.

GLISBERT VAN DEN ENDEN, Griffier bij het Kantongeregte te Breda, zal, voor zinen Principaal, op **Woensdag den 4. September 1844**, beginnende des middags ten 12 ure, ten Huize van **Maandag den 16. September 1844**, op de Groote Markt, te Breda, aan dat meest biedenden **PUBLIEK VERKOOPEN**:

Eene aanzienlijke partij zuivere onversneden **BORDEAUX-WIJNEN**, uit de gerenommeerde Gewassen van **1840 en 1841**, bestaande in:
 Circa 3000 flesschen Medoc en St. Estèphe, 300 flesschen Canteuil, 300 flesschen Batailly, Pauillac, 150 flesschen Chateau Margaux, 150 flesschen St. Julien, 400 flesschen Niersteyner, Hochheimer en Rudesheimer, 400 flesschen Bourgogne, 300 flesschen Muscaal, 600 flesschen Madera, 200 flesschen Rum en eenige fine Liqueuren.

Alle deze **WIJNEN** behooren tot de bestgerussende en fijnste merken, en worden voor zuiver en onversneden verkocht, onder

Te Breda, bij **BROESE & COMP.**

verbeurdverklaring ten voordeele van de **Keopers**, terwijl daarvan iedere verkocht wordende partij, eene flesch blijft gedeponceerd bij den Griffier, om later tegen de afgeleverde **Wijnen** te kunnen vergelijken; de **Medoc** en **St. Estèphe** kunnen daags voor de Verkoop worden geproefd, terwijl van de **fijne Wijnen** proeflesschen tegen betaling te bekomen zijn bij den **Wijnhandelaar N. HOESMANS**, in de **Kanrestraat**.

ZEGT HET VOORT

Publieke Verkoop van Timmerhout,

OP 3 MAANDEN CREDIET.

Op **Vrijdag den 6. September 1844**, beginnende des voormiddags te 10 uren, bij de Kleine Kerk, aan de Haven te **Breda**, bestaande in:

Eene aanzienlijke partij **Greenen- en Varen- en Dendendeelen** en **Ribben, Vlot-, Slijp- en Sneedelen, Schroten** en **Batten**, eene partij **Eiken- en Wagenschot**hout, enz.

Twee uren voor de Verkooping aldaar te zien.

Mr. F. R. VAN NAERSEN, Notaris te Breda, zal, ten verzoeken van zijne Principalen, op **Dingsdag den 10. September 1844**, des voormiddags te 10 uren, achter de Zeven Kerken van Rome, aan den Nieuwen Weg te Breda, aan de meestbiedenden **PUBLIEK VERKOOPEN**:

Eene aanzienlijke partij **A F B R A A K**, bestaande uit ruim honderd Kavels Planken Deelen, Ribben, Gebindten, waaronder vier van buitengewone grootte en zwaarte, Gerief, en Brandhout. Verder eenige Pannen en Steenen, en hetgeen verder ten Verkoop zal worden gepresenteerd.

Voorschrevene Goederen zijn daags voor de Verkooping ter plaats voornemens voor een ieder te zien.

OPENBARE VERKOOPING

VAN

ONROERENDE GOEDEREN.

JACOBUS GERARD JONCKHEER, Notaris te Ginneken, zal, voor zijne principalen, publiek **VEILIG** en **VERKOOPEN**:

Eene aanzienlijke Bouwhoeve,

met alle de daartoe behorende **LANDERIJEN**, onder **Ginneken** en **Teteringen** gelegen, bestaande in:

1°. Eene hechte en wel doortimmerde **HEERENHUIZINGE**, met **SCHUUR, KARKOOI, HOF, BOOMGAARD** en aangelegene en bijgehorende **BOUW- en WEILANDEN** en **SGHAARBOSCHEN**, te samen groot 15 Bunders, 11 Roeden, 42 Ellen, staande en gelegen onder **Ginneken**, op het **Hoogeind te Heusdenhout**.

Verdeeld in **TIEN** afzonderlijke Koopen, in verschillende Combinatien van dien, en vervolgens in eene generale Massa.

2°. Een perceel **BEEMD** en **MOERVELD**, groot 1 Bunder, 60 Roeden, 90 Ellen, gelegen als voor, Sectie A, No. 184 en 185.

3°. Zes perceelen **HOOI- of WEILAND**, aan elkander gelegen en te samen groot 7 Bunders, 38 Roeden 40 Ellen, gelegen in de **Vagt** onder **Teteringen**, kadastraal Sectie E, No. 92 tot en met 97.

Verdeeld in **VIJF** afzonderlijke Koopen en daarna in Massa.

4°. Een perceel **HOOI- of WEILAND**, genaamd **Essenharan**, groot 1 Bunder, 74 Roeden, 70 Ellen, gelegen als voor, Sectie F, No. 289.

De **ZITDAGEN** tot den Verkoop zijn bevestigd ten Huize van Herberge van **JACOBUS MULDERS**, in de **Teteringschen Dijk**, onder **Ginneken**, de eerste: op **Maandag den 16. September 1844**, en de tweede: op **Maandag den 30. daaraanvolgende**, beide de dagen des namiddags ten 4 ure.

Nog zal genoemde Notaris, op tijden en plaatsen voorschreven, publiek **TE KOOP** aanbieden:

Een perceel **WEIDE** en **SGHAARBOSCH**, genaamd **de Bankwaai**, beplant met ongeveer 60 Stuks aelbig gemaakte **KANADAS**, en groot 1 Bunder, 22 Roeden, 70 Ellen, gelegen op het **Hoogeind te Heusdenhout** onder **Ginneken**, rondom de goederen der Bouwhoeve hiervoor omschreven, en kadastraal ingedeeld onder Sectie A, No. 191 en 205.

Alles bij gedrukte Aanplakbiljetten in het breedere vermeld en omschreven, terwijl verder omtrent al wat deze Goederen betreft, derzelver Veilconditien en kadastrale plans, nadere informatie te bekomen zijn, ten kantore van den Notaris **JONCKHEER** voornemens.

DE HUISVRIEND;

Gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land, versameld door **J. J. A. GOEVERNEUR**.

Van dit in de **Revensent, Letteroefeningen, Boekzaal** en meer andere Tijdschriften van dit jaar allegubstigt gereconseerde Werk verschijnt jaarlijks een Deel van 26 vellen, waarvan om de twintien dagen een vel wordt afgeleverd. De prijs des per Deel f 3.60 per Post f 3.60.

Van het 2de Deel voor 1844 is het 16de veld reeds uitgegeven. De Inteekenaren, welke van het 1ste Deel slechts vel 1, 13 ontvangen hebben, kunnen vel 14-26 ingenaad bekomen a f 1.50. Men leekt in bij den Uitgever **C. M. VAN BOLLUIS HOITSMA** te **Groningen**, en verder alom.

Boekdruckers, en Boekverkoopers.